

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Narečnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 11.

V Ljubljani, v sredo 15. januarija 1890.

Letnik XVIII.

Nekaj črtic o pariški razstavi.

Berolinska vlada se je trudila na vso moč, da bi zadnjo pariško razstavo ponižala do navadnega starinarskega somnja. Avstrija in Italija ste uradno naznanili, da se ne bode udeležili razstave.

Motivi monarhijskih vlad so jasni, kajti brez dvoma je razstava imela namen, da povečuje revolucijske ideje. Vendar v Berolinu ni bil merodajen edino le ta razlog; saj je bivši nemški poslanik v Berolinu, Arnim, izjavil, da „berolinski merodajni krogi ne nasprotujejo republiko francoski kot taki“. Dostavil je tudi, da „v Berolinu rajši vidijo na čelu republike liberalnega Thiersa, nego konservativnega Mac-Mahona“. Kaj pa je dosegel Bismarck? To vprašanje nas zanima.

V Parizu so najprvo avstrijski industriji osnovali odbor ter nabrali 175.000 frankov, da so si zagotovili izložišče za avstrijske izdelke. Kmalu se je oglasilo 325 izložnikov; mnogim so morali odpovedati. Za Italijane so se osnovali odbori v Rimu in Parizu. Darovali so jim neki Milanec 50.000 lir, rimska trgovska zbornica 20.000, neapoljska 10.000. Nad 700 tvrdk italijanskih se je udeležilo razstave.

Anglija je imela 1600 razstavnikov; dalje so bile zastopane: Belgija, Nizozemska, Španija, Švedska, Švica, Rusija, Grška, Amerika, Kitajska, Japonska, Afrika, Avstralija. Nad 25 milijonov ljudi je obiskalo razstavo. Troški so bili velikanski, in vendar so dohodki preseglji troške za 8 milijonov frankov. Koliko dobička so imeli posamezni trgovci in rokodelci, tega nam ni mogoče preračunati.

O razstavi sami piše neki nemški katoliški list: Kdor si je s svojimi očmi ogledal razstavo, tega je moral iznenaditi pregled, skupina izloženih stvari je očarovala trgovca, učenjaka, umetnika, zgodovinarja, zemljopisca, etnologa, filologa, teologa in medicince. Tu si videl na prostoru 70 hektarov vso

zemljo v manjši podobi, slišal si lahko v jedni uri nad 30 jezikov in v istem času razvoj človeške zgodovine skoraj 4000 let.

Neka posebnost te razstave je bila, da si v njej videl vse delovanje in življenje „črnih in rjavih ljudi“, tu se ti je pred očmi razgrinjala vsa industrija teh v omiki zaostalih ljudi. Može, ki so potovali po Afriki, trdili so, da je bilo na razstavi življenje črnih in rjavih ljudi po naravi posneto, „od hleva do kavarnarstva in gledališča“. Črnih in rjavih ljudi je bilo na razstavi več tisoč; videl si jih v cerkvah, kavarnah, gledališčih in na ulicah.

V resnici je Pariz leta 1889. videl največji so-stanek narodov od stvarjenja sveta. Torej je bila pariška razstava hud udarec za Bismarckovo politiko.

Influenca in obrtniki.

Na Dunaji so vsled „činske hripke“ skoraj vse obrtniške bolniške blagajnice v veliki zadregi. Zastopniki združnih bolniških blagajnic so izdali nastopno izjavo:

Sedanja nalezljiva bolezen je provzročila bedo, na katero so časniki že opozorili občinstvo in merodajne kroge. Zdržne bolniške blagajnice so zadnje tedne imele ogromne zgube, ker je zbolelo velikansko število njihovih članov. Nekatero blagajnico bodo morale v kratkem ustaviti izplačevanje bolniškega denarja, in tako bo v kratkem na tisoče delavskih družin v največji revščini. Dne 5. t. m. so se načelniki blagajnic posvetovali o pomočkih. Sklenili so, da objavijo izkaz bolnikov. Iz tega izkaza je razvidno, da se je vsled sedanje bolezni število bolnikov podvojilo in potrojilo in v isti meri narasli tudi troški.

Dalje so blagajniški načelniki sklenili, da vložé prošnjo na ministerskega predsednika, naj bi vlada hitro dovolila neobrestljivo posojilo, katero bi blagajnice vrnilo v teku let.

bil časnikar. Pisati in branemu biti od občinstva, kako lepe sanje!

Kupoval sem vse časnike napredne stranke in jih skrivaj zbiral. Prekucijski nauki so me k sebi vlekli kakor zaljubljenca. Živel sem od najpretnnejših spisov.

In ti rudeči časniki niso imeli posebno bogatih vrednikov, da bi si mogli privoščiti zunanji sijaj postavnega varstva, in so morali pisati o politiki le z zbadanjem in prikritimi besedami. Ker je bilo pa treba napolniti listove predale, ponavljala so se zasmehovanja vere in njenih služabnikov. Vsi ti listi so se imenovali filozofski časniki, da bi imeli pravico živeti.

Dokler si mlad in občuduješ kakega človeka, želiš ga tudi poznati, naj velja, kar hoče. Obiskal sem i jaz vsa vredništva, in s kako pretvezo, ki mi je ravno prišla na misel; prosil sem, naj bi mi dovolili govoriti s pisatelji, katere sem občudoval. Povsod sem bil dobro vsprejet. Moj položaj je bil tudi ves nenavaden. Kaj bolj čudnega v očeh teh prekucijskih in bogotajskih časnikarjev, nego da zahaja sin rodovine, znane po vsem svetu zaradi njene pobožnosti, k njim z vsem ognjem svojih štirinajstih let!

Na ta način sem se seznanil proti koncu avgusta z dvema radikalnima materijalistoma, z gg. Leballeur-Villiers-om in Royannez-om. To druženje ž njima je uplivalo na-mé odločilno.

V dunajskem mestnem zastopu sta dr. Lueger in Matzenauer stavila nujen predlog, naj mesto posodi bolniškim blagajnicam neobrestljivo posojilo. Najprvo so določili 10.000 gld., na predlog dr. Luegerja pa pooblastili župana, da v sili zviša svoto.

Dne 8. t. m. je ministerski predsednik grof Taaffe vsprejel načelnike bolniških blagajnic. Ko so mu na drobno opisali razmere, odgovoril je, da država nikakor ne more odreči podpore, gré se le še za obliko, kako naj se to zgodi. Od tod je šla deputacija k trgovskemu in finančnemu ministru. Ker je bil prvi odsoten, obljubil je svetovalec Körber hitro pomoč, istotako finančni minister. Ko se je deputacija oglasila pri županu dr. Prixu, naznanil jim je, da je 10.000 gld. na razpolaganje. Tako je torej preskrbljena pomoč vsaj za nekaj dni.

Češko-nemška pogajanja.

„Sonn- und Montagszeitung“, katere zveze so znane, piše o sedanjih spravniških obravnavah med Čehi in češkimi Nemci:

„Toliko že danes lahko trdimo, da ta pogajanja niso brezvspešna, in če tudi ne bodo imela pozitivnega vspeha, vendar dokazujejo, da narodnostna sprava na Češkem ni nemogoča stvar. Vendar imajo pogajanja tudi že pozitivne nasledke, ker zastopniki so se sporazumeli o mnogih važnih stvaréh na Češkem.

Ko bi se šlo le za spravo nemških in čeških koristij, morda bi bila že gotova. Oni člani, ki so pravi zastopniki Češke, pripravljeni so na obeh straneh končati narodnostni prepir, ker poznajo dobro to nadlogo v svoji ožji domovini. Priznati moramo, da so Schmeikal, Hallwich, Schlesinger in grof Oswald Thun spravljeni nasproti češkim svojim sodeželanom. Drugače pa je s Plenarjem in baronom Scharschmidom, ki pou-

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)

III. Upor.

Slepilo pamfletista. — Dva bogotajca. — Žid. — Nespametna nakana. — 25 frankov „Naše Gospe presvetega Srea“. — Beg iz očetove hiše. — Mettray. — Dvoživno stanje. — Pismo mojega očeta Piju IX. — Odgovor papežev.

Prvega junija 1868 izšla je prva številka „Lanterne“ Henrika Rocheforta. — Od enega konca Francoske do drugega se je govorilo le o strupenem tedenskem pamfletu.

Komaj ozdravim od vročinske bolezni, že sem hotel brati ostre besede Rochefortove, moža, včeraj še neznanega, ki je s prekucijskim duhom napolnil vso deželo. Dobim osem ali devet števil „Lanterne“, ki so do tedaj izišle. Prav do črke sem jih požrl.

„Evo ti pravega moža,“ — si rečem.

Moje navdušenje za Rocheforta je bilo skoro blaznost. Ta mesec avgust sem preživel v tolikem dušnem razvnetju, da si ni mogoče misliti.

„Lanterne“ je izvalila v deželi množico silovitih listov, ki sem jih s slastjo prebiral. Rad bi

Gosp. Leballeur-Villiers je bil vzor dovršenega agitatorja. Pri njem je bilo zbirališče, pri njem so se delale zarote zoper oblast. Bil je fotograf po svojem stanu, pečal pa se je bolj s politiko, nego s fotografijo.

Bil je vražji človek: velik, suh, žilav, trdne volje. Imel je nekam osivelo brado, pa iskro oko. Star je bil ta Mefistofeles kakih petdeset let. Za družega decembra poslan je bil v pregnanstvo, če se dobro spominjam, v Lambesso. Sovražil je cesarstvo z neutolažljivim sovraštvom. Ko mi je pripovedoval grenkosti svojega izgnanja, bil sem kar priklenjen na njegove ustnice. Ubiti bi se bil dal za g. Leballeura.

Imel je ženo prav preprosto, krotko, popolnoma sebi udano. Udala se je njegovemu vplivu in je bila ž njim enakih mislij.

Ko sem bil pri teh ljudéh, čutil sem se kakor pijanega. G. Leballeur-Villiers je bil tudi borilec in je nenavadno spretno streljal s samokresi. Na petindvajset stopinj je pognal kroglo v sredo tarče, ki je imela komaj deset centimetrov v premeru.

Neki dan sem pil pri njem kavo. On se je zabaval s streljanjem na svojem vrtu.

„Gospod Leballeur,“ — mu rečem, — „hočete li lepo tarčo? Strelite v ta krožnik.“ — In, roko stegnjeno, držim s konci prstov krožnik skodelica za kavo.

„Bodi,“ — mi odgovori, — „ne ganite se!“

darjata tudi svoje stališče kot državna in deželna poslanca. Ta dva gospoda, posebno pa pl. Plener, imata pred očmi narodnostni prepir v vsi Avstriji tostran Litave.

Poslanec hebske trgovske zbornice vedno naglašja, da so Nemci pravi vzdržujoči živelj v državi, pri tem pa pozabi, da je n. pr. ravno ustavoverna stranka brez pomisleka prepustila nemški živelj v Galiciji, in da so nemški liberalci v zadnjem času izrekli voljo, da hoté žrtvovati v Trentinu nemški živelj laškemu. Skratka: med nazori pl. Plenerja in Schönenererja o pomenu nemške narodnosti za Avstrijo je tak razloček, kakor med „Neue Freie Presse“ in „Deutsches Volksblatt“ gledé češko-nemških pogajanj. Schönenererjevo glasilo „Deutsches Volksblatt“ naravnost pové, česar želi; pl. Plener pa in prvo glasilo levice zavijata svoje strogo nemško-narodne namere v diplomatske oblike. Spravne obravnave pa že s početka niso imele drugega namena, nego skleniti mir najprvo na Češkem.*

Po teh besedah torej „N. Fr. Pr.“ piše o teh pogajanjih popolnoma v smislu pl. Plenerja, ali pa, kar je še verjetnejše, židovski list vodi pl. Plenerja z vrvice; kajti znano je, da „N. Fr. Pr.“ že od nekdanj ne stoji na stališču, naj se sklene narodnostni mir v vsi Avstriji; z drugo besedo, židje nočejo miru med kristijani, ker le na njivi narodnostnega prepira židom zori pšenica.

V bistvu je Plenerjeva, oziroma židovskih časninarjev zahteva hinavska, bedasta in neugodna. Z nemškega stališča je ta zahteva neugodna, ker nemški liberalci ne bodo hoteli dovoliti Slovencev na Koroškem in Štajarskem, kar morajo dovoliti Čehom. Bedasta je, ker ravno iz navedenega vzroka ne priznajo narodnostnih pravic po posameznih deželah, akoravno naglašajo spravo za vso državo. Hinavska je ta zahteva, ker se nemško-liberalne sanje takoj razkadé, ako jemljemo Galicijo v poštev.

To so torej motivi nemških liberalcev, tako je njihovo avstrijsko rodoljubje, taka njihova pravico-ljubnost! Zato pa želimo, da bi se sprava ne zvršila v Plenerjevem smislu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. januarija.

Notranje dežele.

Štajarske deželnozbornske volitve se bodo meseca junija t. l. vršile.

Spravne obravnave bodo do konca tega tedna trajale. V predčerajsnji seji so zadevo deželnega kulturnega sveta konečno rešili; dotični predlogi so bili sprejeti ter se jim je tudi vlada pridružila. Včeraj se je konferencija bavila s točko, ali naj se za iztočni del Češke ustanovi nova trgovinska zbornica. Ta okraj bi bil večinoma češki in bi se z njim odpomoglo potrebam češke manjšine v liberškem zborničnem okraju. Slednji bi vsled tega postal strogo nemški.

Položaj na Češkem. Staročehi se temeljito pripravljajo za prihodnje državnozbornske volitve. Po

Njegova žena zaupije.

On vzdigne roke in mi ponovi: „Ne ganite se!“

Ne gane se, zaupajoč v njegovo izurjenost. Take neumnosti se uganjajo, dokler je človek otrok. On ustrelj in krožnik se razleti v črepinje.

„Dobro!“ — zaupijem jaz.

„Dobro Vam, mladenič!“ — mi zavrne in me objame; potem dostavi, obrnivši se k svoji ženi: „Glej, tu je eden, ki bo znal, če treba, storiti svojo dolžnost na barikadi.“

Zdelo se mi je od tega časa, kakor da sva zvezana drug z drugim. Gosp. Leballeur-Villiers se ni zmotil gledé mene. Takrat bi bil ob kaki vstaji rad dal svoje življenje za republiko. Tako napet sem bil.

In g. Royannez, ta je bil ves drugačen. Trebušen, široke postave, imel je najmirnejšo hojo. Pa pisal je v časnikih članke, katerih silovitost ni bila nič manjša nego v „Lanterni“. V sobi je pripravljaj vstajo. Gosp. Leballeur-Villiers je mislil vsako jutro, da je prišel čas, stopiti na ulice. G. Royannez pa ga je hladil, veleč, da duhovi še niso pripravljajni; ménil je, da treba čakati dogodkov. Učil je prevrat; g. Leballeur-Villiers ga je pa izvrševal.

Vse moje sočutje se je nagnilo k poslednjemu. Previdnost prvega se mi je vedno zdela neumestna. Tedaj ne bomo končali nikdar cesarstva, če bomo prekucijo vedno na jutri odkladali.

Nekega dne pride vojak k g. Leballeur-Villiersu,

celi deželi ustanovljajo politična društva. Predčeraaj so prvo tako društvo za polabske pokrajine osnovali. Dr. Rieger je svojo odsotnost opravičil s tem, da se udeležuje spravnih obravnjav, ki bodo trajale še celi ta teden. Po otvornem govoru profesorja Brafa je zbor sprejel resolucijo, ki izreka željo, naj bi vsi zavedni možje v tem za duševni in gmotni razvoj češkega naroda resnem časi delali na to, da ne bo zmagala pustolovska politika, ki hoče osamiti češki narod ter ga razdvojiti.

Gališki deželni odbor je od gališke deželne banke vsprejel posojilo v znesku 300.000 gld. po 4³/₈%; porabil bo ta denar za podporo revnim občinam.

Vnanje države.

Rim. Okrožnica o dolžnostih katoličanov bo v kratkem izšla. Obseg njen je po trditvi „Pol. Corr.“ strogo verskega značaja: Ljubezen do cerkve nad vse posvetne reči; pogumno in odkritosrčno priznavanje katoliške vere; vsakdo mora to vero v toliki meri razširjati in braniti, kolikor mu dopuščajo razmere in moči; popolna sloga med katoličani in brezpogojna pokorščina cerkvenim glavarjem; konečno življenje sploh v smislu predpisov božje postave.

Srbija — Bolgarija. Srbsko-bolgarska trgovinska pogodba zopet za dije časa ne bo ugleдалa belega dne. Poroča se namreč iz Belegagrada, da so pooblaščeneci pretrgali dotične obravnave; zakaj, tega ne pové brzojavka.

Rusija. Povodom novega leta je car podelil mnogo odlikovanj, posebno ministrom. Listi se v noveletnih premišljevanjih bavijo večinoma z notranjimi zadevami. — Protestantka „Kreuzzeitung“ v zadnjem času pogostoma piše o žalostnem položaju protestantov v baltških provincijah. Gledé ruske verske strpnosti pravi: „Naravnost zoperna nam je hinavščina, s katero „Novoje Vremja“ naglašja, kakó „strpna“ je Rusija nasproti katoličanom. Ogromno število s svincem ali na vislicah usmrtenih in v Sibirijo prognanih katoličanov nam zadostno označuje, kakova je ta „strpnost“. Rusi ne morejo trditi, da so tako strogo postopali le zoper poljske vstajnike v letih 1830 do 1863 in da ne morejo ničesa za to, če so bili ti državni hudodelniki slučajno tudi katoličani. Pregarjanje slednjih traja že več nego sto let. „Nov. Vremja“ menda sama sebe smeši, ko trdi, da katoličanje uživajo na Ruskem isto versko prostost, kakor protestantje. To je jako čudna primera, kajti ni ga človeka, kateremu bi se cedile sline po usodi baltških protestantov. Prihodnjič, ko se bodo slednji pritožili zoper postopanje oblastnij, obrnilo bo rusko časopisje nož ter zagotavljalo, da se protestantom isto takó dobro godi kakor — katoličanom. Leta 1877 je Rusija zoper Turčijo napovedala sveto vojsko, ker je slednja preganjala kristijane. Katoličanje in protestantje na Ruskem bi veselja vriskali, ko bi se jim v verskem oziru takó dobro godilo, kakor takret kristijanom na Turškem.“

Nemčija. Državni zbor je potrdil vojaški proračun. Pri razpravi je poslanec Richter naglašal, kakó grdo ravnajo častniki in podčastniki z učitelji, ki pridejo k orožnim vajam. Navel je nekaj prav živih vzgledov. Vojni minister je priznal, da so te pritožbe opravilicene; gledal bo, da odpravi te razmere. — Cesarico Avgusto so dne 11. t. m. z veliko sijajnostjo pokopali. Čuden slučaj je, da so bili štirje generalni pribočniki, ki so pri krsti stražili, katoliške vere. Bili so to generali knez Radziwill, baron Loe, pl. Albedyill in grof Lehndorf.

Francija. Poslanec Gerville-Réach namerava ministerskega predsednika Tirarda interpelovati za-

radi bajé nameravanega potovanja Carnotovega v Bruselj. Minister Tirard je interpelacijo sprejel ter bo nanjo odgovoril, ob enem pa razložil, kakó so navstale dotične govornice. To priliko bo tudi porabil, da bo ovrget vse trditve o odstopu ali preosnovi sedanjega ministerstva. Z druge strani poročajo, da je Tirard sicer že sprejel interpelacijo, vendar jo bo pa zavrnil, ker ni običaj, da bi se enake kočljive zadeve obešale na veliki zvon.

Razoroženje. Jules Simon piše o tem predmetu v glasilu „Parti National“: Vsaka država naj bi letne troške za vojne namene znižala na polovico; s tem bi ostale vzajemne razmere nepremenjene. To bi morala predlagati kakova druga država, nego Francija ali Nemčija. Da bodo države izpolnemale prevzeto dolžnost, nadzorovali in čuvali bi parlamenti, v Rusiji pa kak drug faktor. Te svoje nazore je že enkrat razložil v daljšem spisu; Bismarck mu je takrat osobno odgovoril. Pobijal ni stvari same, pač pa je pozval Julesa Simona, naj predlaga ta kakemu francoskemu zboru, da se konečno veljavno odpove Alzaciji-Loreni. Toda to ni tehten ugovor, kajti vsak narod ima svoje namere, razoroženju je pa namen le-ta, da enakomerno skrči razdejavjoča sredstva, katera imajo v svoji službi napominane narodove namere.

Italija. Crispi ima težavno stališče; vsedel se je na dva stola in preti mu nevarnost, da bo kmalu na tleh. Odločiti se ne more niti proti svojim prostožidarskim prijateljem, niti zoper zaveznika Avstrijo, vsled tega pa mora marsikatero britko uro prebiti. Taka ga zopet čaka v zbornici, v kateri je naznanil poslanec Cavallotti interpelacijo o postopanju avstrijskih uradnikov nasproti Italijanom v Trentinu in Istri.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 12. januarija. Ne zamerite, gospod vrednik, da tudi dolenski hribovec prime v svoje trde roke nespretno peró, ker upa, da vsprejmete njegove vrste. Naravnost Vam pové dolenski hribovec, da tudi „Slovenec“ se mi zdi včasih suhoparen,* to pa za to, ker se vsem ljudem ustreči ne more. Tudi Vi in nikdo na Vašem mestu ne bode nikoli mogel vsem ljudem prav delati.** Če bi pa le hoteli vsem ljudem ustreči, vé dolenski hribovec samo eno sredstvo — umrite — s tem bode vsem ustregli, saj veste: „De mortuis nil, nisi bene.“ Če bi se Vam pa ta nazor zdel preradikalen, Vam še eno na uho povem: Mnogi, kateri bi spretno vodili svoje peró in kaj jedrnatega lahko Vam poslali, molcé. Vzroki tega molčanja znajo biti ravno tako mnogoteri, kakor različne so reči, o katerih bi bilo treba ali vsaj koristno govoriti. Marsikom je papirja in črnila škoda. Ta trditev se Vam zdi čudna. Le počakajte, Vam bom precej povedal. Saj veste: „Resnica oči kolje“, in Vi se potegujete za resnico. Pri tem delu pa ne morete drugače, da tu ali tam zadenete ob kamen, ki Vam ga laž na pot postavi. Včasih Vam še polena pod noge mečejo, kako bi potlej mogli gladko hoditi. To vidi svet, in kako bi si ne mislil: Boljše je, da se ne vtičemo v te stvari. Sam sebi ško-

*) To so stare fraze osobito onih, ki kaj malo ali nič ne podpirajo lista s poročili.

Op. vred.

**) Žal, da je istina.

Op. vred.

da bi se dal fotografovati. Ko je podoba vsprejeta, začne se razgovor; vsaka priložnost je bila umetniku ugodna za razširjanje njegovih nazorov. Vojak preslepljen se izreče za republikanec. Gosp. Leballeur-Villiers ga obdrži pri jedi. Bil je srečen. „Vojna je za nas,“ — pravil je zvečer, — „moramo iti v boj.“ Govoril je tako iz najboljšega prepričanja. G. Royannez pa je hladil to norost. Bil je previdni Nestor ter brzdal tega vročega Ahila.

Pri g. Royannezu je bilo življenje mirno. On ni razbijal krožnikov s kroglijami samokresovimi. Bil je nekoliko družinsk, govoreč z ženo o gospodinjstvu; prihranil je vse svoje politične nauke za vzrejo svoje hčerke Jovane, ki je postala pozneje žena Clovisa Huguesa.

Tretji radikalec, katerega sem takrat spoznal, bil je žid g. Simon Weil. Ta je v prvi vrsti črtil katoličanstvo, v drugi cesarstvo. Vsprejel me je v posebno prijateljstvo. Čestokrat mi je rekel: „Prvi sovražnik je papež. Ko razdenemo cerkev, pojde vse drugo lahko.“

Mojemu očetu so bile neznane te zveze. Zelo sem ga ljubil in nisem si upal naznaniti mu svoje izpremembe. Da bi se mu ne zameril, spremljam ga ob nedeljah k maši. Kadar je šel k obhajilu, pristopil sem tudi jaz z njim k sveti mizi, oskrunjavoč brez strahu zakrament, v katerega nisem več veroval. Vendar mi je bilo zoprno tako ravnanje. Ne mené se za božje rope, mi je bilo pa silno težko,

biti hinavec. Moja hudobija proti Bogu mi je bila lahka; prikrivanje očetu me je težilo.

Pa kako mi povedati resnico? Kakšen udarec zanj, ko bi zvedel resnico! Zmerom sem se obotavljaj, nisem se mogel odločiti, da bi mu razodel resnico. —

Med tem časom so Rocheforta preganjali in obsodili, — prisiljen je bil bežati v Belgijo.

Izgnani pamfletist je sedaj pri meni dvakrat več veljal, ker njegovo preganjanje je podvojilo njegovo slavo.

Ne vem, kako mi pride neko jutro misel, da bi šel in se mu pridružil v Bruselju. Bila je to nora, nespametna misel; pa v dušnem stanu, kakor sem bil takrat, ni se mi zdelo nič nemogoče. Rekel sem si: „Moje mesto je zraven Rocheforta. Pojdem k njemu, mislim si, dal se mu bom spoznati, povem mu svojo zgodovino, in on me bo razumel. Vsprejel bom, da bom živel, kakoršnokoli službo, če bi bilo treba umivati tudi posodo v kaki gostilni. V prostih urah bom pisal, izdelal kako knjigo in, bivajoč izvan oblasti cesarske, udeležim se tudi jaz s peresom vojske brez usmiljenja, h kateri je dala „Lanterne“ znamenje. Potem, ko udari ura prevrata, pojdem v Pariz, pomešam se med zarotnike in s puško v roci boril se bom za ustanovitev ljudovlade na razvalinah nasilstva.“

(Dalje sledi.)

dujem, pot si zapiram, če resnico govorim, lagati pa nečem, torej škoda papirja in črnila. Drugi se izgovarja, naj to stori spretnejše peró. Jaz nimam časa, kdor utegne, naj le piše. To je vse kolikor toliko Vašemu listu na kvar, da je vécsi „suhoparen“. Ali ne veste, da je mnogim vse dobro, ali je resnično ali ne, kar se porčča in piše. Njim je glavna stvar lep jezik, gladka pisava. Liberalen duh in lepa pisava, tako teče voda. Pisavo imate že pravilno in lepo, le duha nimate liberalnega, ampak katoliški, za to se smilite dolenjskemu hribovcu, če pomisli, da plavate vodi nasproti. Ozira se dolenjski hribovec na Krko in na Savo, in vidi, kako hudo bi bilo plavati Krki ali Savi nasproti. Z združenimi močmi bi se tudi to dalo storiti. Skušenj ima dolenjski hribovec precej, pa kaj Vam jih hoče naštevati, ker jih je več slabih nego dobrih. Spomin na vesele dogodbe še v starosti človeka poživi, žalostni spomini naredé ga otožnega, zato je boljše, da se pozabijo.

Radi bi gotovo zvedeli kaj novega. Poslušajte našega ubogega Dolenjca, zakaj neče ameriških trt saditi. Nedavno je pisal nekdo v „Dolenjskih Novicah“ in priporočal, da bi mesto navadnega grobanja sadili povsod ameriške trte in bi počasi nadomeščali domače z onimi. Če pride trtna uš, dobila bi že dosti ameriških trt in bi ne mogla uničiti vinograda popolnoma. Naš na bédó vajeni Dolenjec mrzlo odgovarja: „Kaj za to, če mi vinograd uniči, saj tako obdelovanje veliko stoji, slabo obrodi, malo dobim, in še tega, kar dobim, prodati lahko ne morem. Nekoliko se usuši, nekaj se popije, veliko se ga spridi, nazadnje nimam večidel drugega, kakor trud in žalost. Žalost že pomladi, kedar ga toča poklesti, kedar ga peronospera objame in razjeda tako dolgo, da ga ujé, in žalost, kedar ga hočem za starino pustiti, pa mi v eni noči zavré, da moram vsega izliti in še sod razbiti in sežgati. Vi gorenjski sosedje ne veste nič, kaj se to pravi. Ta nesreča je navadno večja, kakor je tista, če vam krava pogine. Edino iz vinstva mi dobimo svoje denarje, da plačamo davke, da poskrbimo za vse druge potrebe. Če vinstvo ne rodi, nimamo za kaj denarja dobiti. To pa že dlje časa slabo prinaša, za to pa gré tako pogosto posestvo za posestvom na boben. Naši sosedje Notranjci gredó čez zimo v šumo, kupčujejo — in si takó vedó nekaj denarja v deželo privabiti. Nam Dolenjecem prirojena je ljubezen do vinogradčka, ta nas doma drži.“

Če imate ljubezen do vinograda, pravim, zakaj ne sadite ameriških trt, da bi ga obvarovali pred ušjo? Kje bi vzeli denarja, odgovarja, da bi si nakupil zadosti trt, ker prav pogosto nimam, da bi kupil soli ali obuvala otrokom za zimo. Kedar morem toliko vina prodati, da dobim za davke, potolažim druge najhujše upnike, takrat se mi najtežji kamen od srca odvali, ali kmalu tudi to že ne bo mogoče. Drug pomislek! zoper ameriške trte, ko bi jih tudi mogel kupiti, je ta, ker jih „grobati“ ne smem. Ameriška trta mora biti z domačo cepljena. Če „pogrobam“, pride del domače trte v zemljo, in uš mi jo uniči; kaj mi pomaga ameriška trta? Tam, kjer bi se dalo, bom kaj drugega vsejal; kjer se ne dá, naj ostane tako. Kedar uš vse uniči, bo že poginila, ker ne bo imela kaj žreti.

Letos imamo pa še nekaj vina. Strupena rosa nas je obiskala, tudi toča ji je pritrkovala. Smilili so se mi gospodarji. Nisem mogel pomagati, da bi mi ne prišel na misel svetopisemski izrek: „Ne bo ti dajala (zemlja) sadú, ko jo boš obdeloval.“ Nisem sicer slabo sodil vinogradnikov, ali spomnil sem se, koliko vsakovrstnega greha se je storilo v pijanosti. Kako so marsikateri ljudje v zló obrščali ta božji dar, vinsko kapljico, in zdaj nam je hudo, ker jo Bog nam odteguje.

Dnevne novice.

(Goriške železnice.) Goriški deželni zbor je sklenil peticijo, da se zgradi železnica med Trzičem ali Ronkami in Červinjanom. Ta peticija je v mestnem zastopu goriškem vzbudila hud vihar. Mestni očetje so namreč sklepali o spomenici do presvetlega cesarja proti isti železnici. Spomenica navaja, da bi bila Gorica izključena od mednarodnega prometa in bi nehala biti zaloga blaga, katero potrebuje dežela. Nova železnica bi koristila le tisti postaji, ki bi postala prometno središče, drugim krajem Goriške pa malo ali nič. Dalje spomenica omenja, da bi bila najkoristnejša železnica od Gorice po vipavski dolini do Logatec. Proti spomenici je govoril de-

želni glavar grof Coronini ter branil stališče deželnega zbora. Opomnil je tudi, da bi merodajni krogi pospeševali iz vojaških oziróv železnično črto od Logatec do Gorice. — Dné 12. t. m. je bil v Červinjanu ljudski shod pod predsedstvom deželnega poslanca dr. Pajerja. Zbralo se je več deželnih poslancev, županov in mnogo ljudstva. Sklenili so poslati spomenico presvetlemu cesarju za železnico Trzič-Červinjan. — Dné 12. t. m. pa je prišla na Dunaj deputacija goriškega mestnega zastopa, na čelu jej dr. Maurovič, ter je bila v avdijenci vsprejeta od presvetlega cesarja, katerega je prosila, naj bi se prej zgradila železnica Logatec-Gorica nego Trzič-Červinjan.

(„Südsteirische Post“) je v zadnji številki objavila naslednje „Poslano“: „Deutsche Wacht“ je dné 9. t. m. v osmrtnici pokojnega gospoda opata viteza Wrečka razširila vest, češ, da je opat na svoji smrtni postelji rekel „stanovskim svojim tovarišem“: „Zakaj ste me tako mučili?“ Podpisana duhovščina celjskega mesta — vnanji duhovniki, izvzemši prečast. g. nadžupnika Žužo, niso obiskavali pokojnika v zadnjih dnéh njegove bolezni, — tem potom izjavljajo, da je ona vest nameravana laž. Ako je gospod opat izrekel to težko očitjanje drugim osebam v svojem obližji, ni tega treba duhovščini zapisati na rovaš. To pa je gotovo, da je bilo mišljenje gospoda opata pred smrtjo, kateri je pogumno in v popolnem zaupanju v Boga glodal v obraz, diametralno nasprotno famozni in sovraštva polni osmrtnici, katero je objavila „Deutsche Wacht“. — Gotovo je veselo znamenje, da je duhovščina pozabila, kar je bilo, in se v tako obilnem številu udeležila pogreba. Da pa je, žalibog, toliko bilo nasprotje, pripomogli so k temu največ nemško-liberalni listi.

(Iz Šmartina pri Litiji) se nam poročá: Na poziv glavnega vodstva družbe sv. Cirila in Metoda, naj bi rodoljubi izdatneje podpirali to v verskem in narodnem oziru prepotrebno in koristno družbo, odzvali so se tukajšnji zavedni narodnjaki s tem, da so dné 5. t. m. sešli ter sklenili, da vas Šmartino pristopi k družbi kot pokrovitelj z doneskom 100 glđ. Pri prvem shodu smo nabrali nad 50 glđ. v ta namen. Vivant sequentes!

(S Šenturske gore), 13. januarija: Vreme nas gorjance v novem letu mnogo bolj osrečuje in razveseljuje kot poljance. Ko se doli na polji dan za dnevom sive megle vlačijo in duha moré in tlačijo, imamo gorjanci skoro ves božji dan vedno jasno nebo in dobrodejno ogreva solnce nas in zemljo. Potemtakem ni čuda, da je sneg na solnčnih krajih že do dobrega skopnel in da so se jele prikazovati prve spomladne cvetlice. Videti je že mnogo rigeljev ali malih marjetec (*Bellis perennis*), enako brezstebelnih jegličkov (*Primula acaulis*). Predčveranjim sem nabral lep šopek razcvetelih kuric (*Helleborus altifolius*) ter zapazil, kako tudi zelene kurice (*H. viridis*) rijejo iz ogrete zemlje. Tudi jeternik (*Anemone hepatica*) se že tu in tam razvija. Zdaj naj še kdo reče, da gorjanci ne bivamo v planinskem raju. Naj še omenim, da na naši gori pri Sidražu so začeli kopati svetli premog. Bog daj srečo! kličem podjetniku, samo ne vem, ali se bo sedaj še zeló ozka premogova žila pri daljnem kopanju kaj razširila in osrčevala podjetnika. Pač bi želeli to, da bi potem naši revni gorjanci imeli kaj prisluzka.

(Z Dunaja) se nam poročá: V cerkvi nemškega viteškega reda na Dunaji sta delala navadne oblube novince: grof Josip Stürgkh, nadporočnik v 8. lovskem bataljonu, sedaj prideljen generalnemu štabu v Mostaru, in Vincencij baron Henniger-Desfours, stotnik v 18. pešpolku, ter bila od Nj. ces. visokosti nadvojvode Viljema povitežena. Slavnosti se je udeležilo veliko število na Dunaji bivajočega plemstva. Cerkev je bila za to slavnost prvokrat zakurjena. — Dné 11. t. m. je bil po sv. maši in „Veni“ volilni kapitel, v katerem je bil izvoljen za deželnega komturja avstrijskega ekselencija baron Risenfels, dosedaj deželni komtur tirolski. Rojen je 25. junija 1820 v Seisenegg-u na Spodnjem Avstrijskem. Slovesne oblube je delal 13. maja 1846. Izvoljenec je tajni svetnik Njih Veličanstva, ud gosposke zbornice, major v pokoju itd. — V volilnem kapitelu 13. t. m. izvoljen je bil za deželnega komturja tirolskega polkovnik baron de Fin. Rojen 19. januarija 1835 v Neuesdorfu na Češkem, slovesne oblube je delal 9. marca 1871. Pod deželnega komturja avstrijskega spadajo komende in fare na Avstrijskem, Štajarskem, Kranjskem in Koroškem.

(Poitalijančevanje naših imen.) V nečem se posebno odlikuje naš ljubeznivi prijatelj „Corriere“: V kvarjenju in pačenju naših krajnih imen. Piedimonte, Val di rose, Montespina itd., to so njegove iznajdbe; a dokler se beró ta imena samo v njegovih predalih, transeat! to nam ne more kaliti miru. Drugače pa postane stvar, če se javni organi, koji nosijo c. kr. orla v svojem grbu, poslužujejo takih krajepisnih pokvek v svojih uradnih poročilih. Zoper tako zlorabo moramo odločno protestovati in z nami vred, vémo, da bodo protestovale tudi tiste občine, kojih imena se s takim pačenjem javno sramoté. Trgovska in kupčijska zbornica goriška je objavila nedavno uradno poročilo o svojem delovanju in zelo nas je osupnilo, ko smo v njem našli več takih popačenih krajevnih imen, med njimi tudi Montespina in čujte! celó Montecerchio — namesto Dornberg in Reifenberg. Torej ne samo slovenska, ampak tudi zgodovinska nemška imena se poitalijančujejo v uradnih spisih kupčijske zbornice, kojoj stoji na čelu baron Evgenij Ritter, načelnik nemške protestantske občine v Gorici in glavni ud one rodbine, katera je od nekaj slovela kot zavetje nemštva v našem mestu. — Med drugimi kraji, kojih imena se na enak način pačijo, kakor zgorej navedena, je tudi Kronberg, v „Corrieru“ poitalijančen v Moncorona. To krajno ime pa je identično z grofovskim predikatom našega prevz. dež. glavarja. Prašamo torej, kako je to, da kraj imenujejo Moncorona, njegovo prevzvišenost pa Coronini-Cronberg? Prdrzni so prdrzni, a v svoji prdrznosti nedosledni. („N. S.“)

(Občni zbor slovenskega delavskega pevskega društva „Slavec“) ki se je vršil v nedeljo, dné 12. t. m. v gostilni pri „Zvezdi“, bil je dobro obiskan. Gospod predsednik Valentinčič otvoril občni zbor, pozdravi društvenike in omeni važnosti preteklega društvenega leta. Po nagovoru predsednikovem prebere namesto obolelega tajnika, gosp. Pajka, natančno sestavljeno poročilo o društvenem delovanju gosp. Slatnar. Poročilo to vzame se z obćim odobravanjem na znanje. Gosp. blagajnik Dekval poročá o društvenem premoženju: Dohodkov 1083 glđ. 63 kr., stroškov 1058 glđ. 35 kr., preostanka 25 glđ. 28 kr. Gosp. revizor Vidmar naznanja, da se je blagajnica našla v popolnem redu, istotako arhiv, o katerem je jako vestno poročal arhivar, gosp. Dražil. Pri volitvi novega odbora bili so naslednji gospodje voljeni v odbor: Ignacij Valentinčič predsednikom, Iv. Dražil podpredsednikom, Anton Slatnar tajnikom in Fraujo Dekval blagajnikom. Dalje kot odborniki: Josip Pavšek, Vekoslav Jeršek, Ant. Kavčič, Mihael Jeločnik in A. Mayer. Revizorjema gospoda Fr. Trampuš in Josip Verovšek. Sklenilo se je razen družega, da se tudi letos priredi običajna „Slavčeva“ maškarada, kolikor mogoče sijajno, ter so bili v pomnoženi odbor voljeni gospodje: Bajec, Gjud star., Pavšek ml., Perdan, Zalaznik. — Imena novo izvoljenih gg. odbornikov so nam porok, da bode „Slavec“ tudi v bodoče tako hvalevredno in vspešno deloval, kakor doslej.

(Volilo.) Iz Maribora se poročá, da je dné 6. t. m. umrši lekarnar J. Nos mariborski podružnici nemškega „schulvereina“ volil vse svoje premoženje, ki znaša nad 20.000 glđ. Učimo se od nasprotnikov!

(Cérkniška čitalnica) priredi dne 19. januarija veselico v prostorih gosp. Antona de Schiava. — Vspored: 1. „Za dom“, moški zbor. — 2. „Lovčeva“ moški zbor. — 3. Igra: „Blaznica v prvem nadstropji.“ — 4. Tombola. — Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. — Ustopnina za ude od osebe 40 kr., z družino 60 kr.; za neude od osebe 60 kr., z družino 80 kr. — Pri plesu svira češka godba g. I. Entzmanna.

(Cerkvene skladbe.) V Miličevi tiskarni je te dni izšel zvezek novih cerkvenih skladb pod naslovom: „Offertoria pro festis majoribus anni. Edidit societas archidioeceseos goritiensis a. s. Caecilia nuncupata.“ Zvezek obseza 19 skladb od gg.: Danila Fajgelja, J. Laharnarja in J. Kokošarja. Več o teh skladbah o priliki.

Raznoterosti.

— V Cerkvi benediktinskega samostana v Einsiedelu je bilo minolo leto 600 tujih zakonov sklenjenih, 16.900 sv. maš darovanih; sv. obhajilo je prejelo 176.000 oseb.

— Mala loterija je imela l. 1889 dohodkov za 19 milijonov, dobitkov je izplačala pa samó za

10 milijonov. Čisti dobiček znaša tedaj okroglih devet milijonov goldinarjev.

— Pogorelo je zopet gledališče, in sicer v Montaubau-u dne 13. t. m. Ostalo je le golo zidovje

— Na smrt obsodili so v Parizu 9. t. m. dva mlada zločince, 21letnega Ribota in 17letnega Jeantrouxa. Tretji sokrivec, 19letni Villat, je dobil 10 let težke ječe. Ta izredna deteljica je dne 15. julija lanskega leta neko vdovo Kuhnovo umorila in oropala.

— V Afriki je v primeroma kratki dobi nastalo 17 apostolskih prefektur, 21 apostolskih vikarijatov, 12 škofij in 2 nadškofiji. V severu Afrike je 497.000, na zapadu 1.026.000, na jugu in zatoku 39.000 katoličanov; na otokih v Indijskem morju jih je 296.000, na otokih v Atlantskem oceanu pa 796.000. Vsega skupaj je v Afriki ne popolnoma 3 milijone katoličanov — jako pičlo število v primeri s skupnim prebivalstvom Afrike, ki broji 205 milijonov.

— Stanley je včeraj došel v Egipt. Dne 19. t. m. bo egiptska vlada njemu na čast priredila banket. Izstopil je kot kedivov gost v njegovi palači.

— Cerkvena prostost v Ameriki. Najvišje sodišče v državi Novi Jork je nedavno razsodilo, da se smejo le oni katoliki pokopavati na blagoslovljeni zemlji, ki so umrli v edinosti s cerkvijo, o čemer pa imajo razsojevati le cerkvena oblastva.

— V krčmi. Gost: „Gospod krčmar, pečenka je neužitna!“ — Krčmar: „Zato pa je Vaša milost dobila večji kos.“

Narodno gospodarstvo.

Osuševanje ljubljanskega barja.

Poročilo deželnega poslanca Fr. Povše-ta v XV. seji deželnega zbora.

(Dalje.)

V pomirjenje, da je preskrbljeno za odtok tudi največjih vodnih množin, naj navajam, da je projektant z dogovorom c. kr. višjega stavbenega svetovalca gosp. Indre vsa dela tako projektiral, da bi tudi tedaj zadostovala, če je množina najvišje vode 25% večja, kakor ona, ki je bila podlaga projektu iz l. 1860.

Po tem alternativnem projektu iznaša tedaj vsa potrebščina in sicer:

1. za reko Ljubljanico . . .	973.600 gld.
2. za Gruberjev graben . . .	405.000 "
3. za stranske pritoke . . .	168.050 "
skupno . . .	1.546.650 gld.

in sicer bodo stala pri reki Ljubljanici:

1. zemeljska dela	490.200 gld.
2. polaganja kamenja	9.400 "
3. tlaki	57.600 "
4. obrežni zidovi	338.500 "
5. provizorična steza	2.000 "
6. nov frančiškanski most	42.300 "
7. zbravanje	6.900 "
8. odkup zemljišč	9.200 "
9. grapa z zatvornico	17.500 "
10. predelanje mostu k vojašnici	10.000 "
skupno	973.600 gld.

Gruberjev graben pa:

1. zemeljska dela	192.000 gld.
2. polaganje kamenja	18.000 "
3. tlaki	54.600 "
4. zbravanje	8.400 "
5. odkup zemljišč	6.700 "
6. grapa z zatvornico	10.200 "
7. nov most v Karlovskem predmestju	34.100 "
8. odporni zidovi	81.000 "
9. predelanje Stefanskega mostu	10.000 "
skupno	405.000 gld.

Za zgradbe in vravnavo stranskih pritokov se je proračun skrajšanega načrta sprejel in tako 252.080 gl. prihranilo. Vravnava teh stranskih pritokov bode se pa na podlagi melioracijskega zaklada posebej izvršila, treba tedaj troške za poglubočitev Ljubljanice in Gruberjevega grabna v znesku 1.378.600 gl. pokriti s posebnim deželnim in državnim zakonom.

To svoto treba bo torej zložiti deželi, državi, interesantom in mestu ljubljanskemu. Visoka c. kr. državna uprava se sicer še ni določno izrekla, a vsa nada je, da bode 50% vse potrebščine prevzela, toliko več, ker država pobira vodno mitnino pred Prulami od čolnov, ki ni ravno mala, in to od nekdanj, tako da se sme Ljubljana nekako smatrati kot državna voda. Vlada bode uvaževala, da se tu ravna za eminentno gospodarsko melioracijo, po kateri bo 25.000 oralov zemlje, ki ima v svoji spodnji glineni plasti čez 50% ogljenčevokislega apnenika,

torej čez vse povoljne lastnosti, zdatno povišalo se v vrednosti in rodovitnosti. Ze v začetku sem navedel, koliko več davkov dobiva država že sedaj in z nameranim zboljšanjem oziroma popolnim osušenjem bodo zemljišča dokaj poskočila, toliko v vrednosti kolikor tudi v sposobnosti nositi večja obdajenja. Nasproti pa ni dvomiti, da bodo povodnji nasledke opustošenja kazale še toliko let, kolikor ne bo to delo izvršeno in nehali bodo državi dohajati tudi davki sedaj vsekako znatni. Upati je tedaj za trdno, da bode država v to privolila. A tudi dežela naša mora smatrati to delo kot preimeno deželno zadevo in v to žrtvovati, kar le zmore, saj se ravna domovino našo obogatiti za blizo 3 milje plodovitega sveta, ki bode, ker zboljššan donasal tudi deželi po deželnih prikladah večjih dohodkov ter gotovo bogato povrnil deželi, kar je ona v nje ga zboljšavo doprinesla. Dežela naša ima sicer itak visoka bremena nositi in prav sedaj kmalu morala bo dati za Kamniško železnico 70.000 gld.; za Dolenjsko 500.000 gl., za zgradbo vojašnice 224.000 gl., za novo bolnišnico blizo 300.000 gld., ne všteti, koliko treba zboljšati še kmetijske razmere v naši deželi. (Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 14. januarija. Subskripcija bolgarskega posojila izkazuje skoraj šestkratno podpisane založenega zneska.

Dunaj, 15. januarija. „Wienerzeitung“ objavlja postavo o kontingentu vojaških novincev in sklep državnega zbora, ki dovoljuje podpore iz državnih sredstev Gališki, Šleziji, Bukovini, Tirolski in Koroški.

Berolin, 14. januarija. Državni zbor je skoraj enoglasno in brez razprave potrdil vsled prememb gledé orožne postave potrebni znesek 45,813.000, kakor tudi 61,224.100 mark za topništvene namene.

Madrid, 15. januarija. Ob 1. uri zjutraj zadnje izvestje: Kralju se stalno boljša.

Atene, 15. januarija. Vsi člani kraljevske družine so za influenco zboleli; nevarnosti ni. — Vsi predsedniki kretske sodišče so dali ostavko. Šakir je zaukazal zapreti kanejskega sodnega predsednika. Razburjenost velika.

London, 15. januarija. Minoli teden je vsled pljučnih boleznij 1070 osob umrlo, 522 več, kakor povprek. Tudi v Edinburgu, Glasgowu in Dublinu ljudje mnogoštevilneje umirajo. — Feldmaršal lord Napier je umrl.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v h. m.
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		741.5	-4.6	sl. vzh.	del. jasno.	
14 2. u. pop.		741.1	1.4	sl. svzh.	jasno	0 00
9. u. zveč.		742.7	-2.2			
Srednja temperatura -1.8° za 0.7° nad normalom.						

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francíšku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundsthurmerstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17. (5)

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepečvajoče, zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako okrepečvajoče ter ohranjuje zobe sveto-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

15. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld.	—	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	88	"	25
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	60
Papirna renta, davka prosta	101	"	80
Akije avstr.-ogerske banke	931	"	—
Kreditne akcije	325	"	50
London	117	"	85
Srebro	—	"	—
Francoski napoleond.	9	"	32 1/2
Cesarski cekini	5	"	55
Nemske marke	57	"	55

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. januarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojev, kgr.	— 68
Rež, "	5 —	Surovo maslo, "	— 90
Ječmen, "	4 55	Jajce, jedno	— 3
Oves, "	3 10	Mleko, liter	— 3
Ajda, "	—	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, "	5 —	Telečje	— 60
Koruza, "	4 50	Svinjsko "	— 60
Krompir, "	3 30	Koštrunovo "	— 32
Leča, "	10 —	Pišanec	— 40
Grah, "	10 —	Golob	— 18
Fižol, "	8 —	Seno, 100 kgr.	2 32
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	2 50
Mast, "	— 70	Drva trda, 4 mtr.	7 20
Špeh svež, "	— 54	" mehka, "	4 40

Umrli so:

V bolnišnici:

9. januarija. Ivan Breskvar, delavec, 55 let, katar v črevih. — Fran Gregurka, delavec, 25 let, jetika. — Janez Verbič, delavec, 58 let, spridenje jeter.

Proti sušečim boleznim, jetiki, feljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je ribje olje s katranom lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (6)

Visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani prave garantirane

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dajte fin rožni mēd v škatljah po 5 kilo, kilo po 50 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem povzetju ali predplačilu. Fin mēd v satovji kilo po 60 kr. Gospodom trgovcem priporoča po ceni fin mēd v škaflih po 40 in 20 kl.

Raznovrstno (10—9)

medeno blago za Miklavža in Božič na debelo in drobno prav po ceni.

Oroslav Dolenc,

svečarija in trgovina z voskom in mēdom.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.